

Inhoud

Inhoud presentatie

1. Voorstellen BCM
2. Algemene kennis asbest
3. Voornemen saneren asbest daken
4. Asbest saneringstraject
5. Subsidie regeling en duurzame oplossingen
6. Afsluiting met vragen

1. Voorstellen BCM

Gesproken tijdens en aan de hand van de presentatie.

2. Algemene kennis asbest

Zie film NOS Journaal

Asbest is een verzamelnaam voor een aantal in de natuur voorkomende mineralen die als delfstof gewonnen worden in zogenaamde "open dagmijnen". Deze mijnen bevonden zich o.a. in Canada, Australië, Zuid-Afrika, Brazilië en Rusland.

Als het ruwe asbest is gewonnen wordt deze verpulverd en ontdaan van stof en steenresten. Wat dan overblijft wordt vervolgens tot wollig materiaal vermalen en als balen vervoerd naar productie bedrijven die er diverse producten van maken of aan bestaande producten toevoegen.

Asbest is wereldwijd in grote hoeveelheden verwerkt in de meest uitlopende uitvoering- en toepassingsgebieden. Vanwege de onverwoestbare eigenschappen van asbest was het een ideaal product. Al dan niet vermengd met andere materialen is asbest en/of asbesthoudende materialen verwerkt in heel veel asbesthoudende producten welke zijn toegepast in de bouw, industrie en installatietechniek evenals in huishoudelijke toepassingen.

Kwaliteiten van asbest

Asbestvezels zijn opgebouwd uit bundels, bestaande uit een groot aantal vezeltjes. Asbestvezels kunnen dan ook gemakkelijk in de lengte splijten in steeds dunnere vezels. Een met het oog nog (net) zichtbare vezel kan splijten in miljarden elementaire vezeltjes.

Asbest heeft als materiaal kenmerkende eigenschappen zoals;

- bestand tegen hoge temperatuur;
- bestand tegen water en chemicaliën;
- grote treksterkte;
- zeer slijtvast;
- goed isolerend;
- goed mengbaar met andere materialen

Afhankelijk van de binding met andere materialen (cement, gips, textiel, papier, etc.) en diverse toepassingen van asbest kunnen asbesthoudende materialen globaal onderverdeeld worden in:

- hechtgebonden asbest;
- niet hechtgebonden asbest.

Hechtgebonden asbest:

Dit zijn asbesthoudende materialen waarbij alleen asbestvezels vrijkomen als men het gaat bewerken, verwerken of verwijderen. Bijvoorbeeld:

-schuren, boren, of bij het verwijderen van het asbesthoudend materiaal.

Voorbeelden van hechtgebonden asbest zijn o.a.:

- golfplaten, daktegels, borstweringen, luchtkokers etc.

Asbest is hecht gebonden als het asbest verankerd is in het bindmiddel. Bij beschadiging kunnen alleen asbestvezels losraken ter plaatse van de breukvlakken.

Niet hechtgebonden asbest:

Dit zijn asbesthoudende materialen waarbij vrij gemakkelijk asbestvezels vrijkomen.

Voorbeelden van niet hechtgebonden asbest zijn o.a.:

- asbestkoord, amosietplaat en spuitasbest.

Dit zijn meestal geperste producten. Het asbest is dus niet verankerd in het bindmiddel.

Bij breuk of beschadiging kunnen dan ook veel asbestvezels losraken.

Invoer en productie van asbest

Nederland is internationaal gezien geen groot “asbestproducten producerend land” geweest. Tussen 1917 en 1993 is ±770.000 ton asbestvezels in Nederland ingevoerd en verwerkt. Dat is 0,44% van de 174 miljoen ton asbestvezels die wereldwijd in de 20e eeuw op de markt zijn gebracht en ongeveer 2% van de totale hoeveelheid asbest die in Europa is verwerkt.

De Nederlandse verwerkers waren:

- Martinit te Amsterdam;
- Eternit te Goor;
- Asbestona te Harderwijk;
- Ferrocal te Doesburg.

Tot wanneer is asbest toegepast?

In Nederland is asbest verwerkt tussen 1917 en 1993. In de loop der tijd is steeds meer bekend geworden dat asbest een gezondheidsrisico vormde. Dit heeft geleid tot een geleidelijk verbod op asbest:

1978 werd het verspuiten van asbest en het gebruik van blauw asbest verboden.

1983 kwam er een verbod op losgebonden asbestbevattende producten.

1993 kwam er in Nederland een totaalverbod op asbesthoudende materialen. Gebouwen gebouwd vanaf 1994 worden wettelijk asbestvrij geacht.

2024 per 31 december 2024 is het verboden om asbestdaken te hebben in Nederland. Dit geldt niet voor dakbeschot of ander asbest in de gevels/daken.

3. Voornemen saneren asbestdaken

Een dak kan beschadigd raken door weer, wind en mosaan-groei. Bij asbestdaken kunnen er dan gemakkelijk schadelijke vezels vrijkomen. Daarom heeft de NL overheid een verbod op asbestdaken ingesteld.

Voor het einde van 2024 moeten alle asbestdaken verwijderd zijn. Het verbod geldt alléén voor dakbedekking en dus niet voor boeidelen (platen tegen of onder de dakrand), dakgoten en gevelpanelen.

Ook asbesthoudend materiaal aan de binnenkant van het dak valt niet onder het verbod: denk aan het dakbeschot en isolatiemateriaal.

Waarom is juist 2024 vastgesteld als het jaar waarin alle asbestdaken moeten zijn opgeruimd?

In 2014 is het 30 jaar geleden dat in Nederland het verbod op asbest inging. Tot 1994 werd asbest in tal van producten gebruikt. Vooral in bouwmaterialen: het is verwerkt in golfplaten, schoorsteenpijpen, plaatmateriaal, kit, bitumen, zeil, stucwerk, etc.

Asbesthoudende golfplaten, hebben volgens de overheid een levensduur van ongeveer 30 jaar. Vandaar dat 2024 beschouwd wordt als een redelijke termijn waarop het vervangen moet zijn.

Voor bedrijven geldt dat zij de kosten voor deze werkzaamheden als aftrekpost kunnen opvoeren in de balans en de BTW aftrekbaar is.

Hoeveel daken met asbest zijn er in Nederland?

Het gaat mogelijk om honderdduizenden daken. Uit een onderzoek van een onderzoeksbureau welke in 2012 is uitgevoerd bleken asbestdaken voor te komen bij:

- 7 procent van de woningen
- 35 procent van de agrarische gebouwen
- 10 procent van de industriële gebouwen
- 8 procent van de overige gebouwen

4. Asbestsanering traject

Stap 1.

-asbest onderzoek

-onderzoeksrapport voorbeeld en uitleg hoe e.e.a. in het werk gaat.

Stap 2.

-asbest sanering

-stort

Stap 3.

-vrijgave.

Film.

5. Subsidieregeling verwijderen asbestdaken

Bij het verwijderen van asbestdaken kunnen particulieren, (agrarische) bedrijven, non-profit organisaties en overheden gebruik maken van de subsidieregeling.

Met deze regeling stimuleert het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat de verwijdering van asbestdaken vanaf 2016 tot en met 2019. Waarom? Asbestdaken verweren in de buitenlucht. Daardoor komen er asbest vezels vrij in de leefomgeving. Om het risico voor de gezondheid te beperken is het houden van asbestdaken vanaf 1 januari 2024 verboden. Dit verbod betekent dat eigenaren van asbestdaken in de periode 2016-2024 het asbestdak moeten laten verwijderen.

Het is af te raden om (voordat asbestdaken worden verwijderd) zonnepanelen te plaatsen. Ze moeten uiteindelijk samen met het asbestdak verwijderd worden. Dit zorgt voor extra kosten.

Subsidie voor het verwijderen van asbestdaken kunt u alleen aanvragen wanneer u ook degene bent die de rekening betaalt voor het verwijderen van het asbestdak. Particulieren, (agrarische) bedrijven, non-profit organisaties en overheden komen in aanmerking voor deze subsidieregeling. Voordat u in aanmerking komt voor de subsidieregeling dient u aan een aantal voorwaarden te voldoen.

Voorwaarden om voor subsidie in aanmerking te komen.

In de subsidieregeling is een aantal eisen voor de aanvrager opgenomen om in aanmerking te komen voor deze subsidie.

- U dient een asbestinventarisatie uit te laten voeren door een gecertificeerd bedrijf. Het onderzoeksbureau dient in het bezit te zijn van een certificaat als bedoeld in artikel 4.54d, eerste lid, van het arbeidsomstandighedenbesluit. Op de website www.ascert.nl zijn gecertificeerde bedrijven per regio terug te vinden.
- U laat het asbestdak verwijderen door een gecertificeerd asbestsaneringsbedrijf. Een gecertificeerd bedrijf dient in het bezit te zijn van een certificaat als bedoeld in artikel 4.54d, eerste lid, van het arbeidsomstandighedenbesluit. Op de website www.ascert.nl zijn gecertificeerde bedrijven per regio terug te vinden.
- Het moet gaan om asbesthoudende toepassingen op daken die in contact staan met de buitenlucht (bijvoorbeeld dakbedekking van asbestgolfplaten en dakleien met asbest) en die door verwerking zorgen voor verspreiding van asbestvezels naar de leefomgeving.
Let op: Dakbeschot, gevels, wanden of losliggend materiaal komen niet in aanmerking!
- Het gecertificeerde asbestsaneringsbedrijf moet de verwijdering van het asbestdak melden in het Landelijk Asbestvolgsysteem (LAVS). Het LAVS is op 1 maart 2017 in werking getreden en hierin is de registratie van saneringen in LAVS verplicht gesteld. In het LAVS dient een project te worden aangemaakt en moeten de noodzakelijke gegevens in het LAVS worden ingevoerd. Het LAVS-nummer waaronder de sanering van het asbestdak in LAVS is geregistreerd dient te worden overlegd aan de opdrachtgever van de sanering zodat deze de subsidieaanvraag kan indienen. De handleiding hoe LAVS werkt met betrekking tot het invoerproces van een project vindt u via www.lavsinfo.nl. Als de melding van de verwijdering van het asbestdak niet in LAVS is geregistreerd wordt de subsidieaanvraag niet in behandeling genomen.

- Het gecertificeerde asbestsaneringsbedrijf dient zorg te dragen dat het gesaneerde dak door een gecertificeerd onafhankelijk laboratorium wordt vrijgegeven. Op de website www.ascert.nl zijn gecertificeerde bedrijven per regio terug te vinden.
- U bent degene die de factuur voor de asbestverwijdering betaalt.
- De verwijdering van het asbestdak moet gestart en voltooid zijn in de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2019.
- U stuurt bij de subsidieaanvraag een factuur mee waaruit blijkt dat het asbestdak is verwijderd. Deze factuur mag afkomstig zijn van het asbestsaneringbedrijf, een aannemer of een andere partij die de verwijdering van het dak voor u laten uitvoeren.
De factuur moet aan de volgende eisen voldoen:
 - a. expliciete vermelding dat het om de verwijdering van een asbestdak gaat (enkel verwijzen naar verwijdering golfplaten is niet voldoende);
 - b. het de adresgegevens van het object waar het asbestdak is verwijderd moet worden vermeld.
 - c. aantal verwijderde m² asbestdak moet worden vermeld.

Let op: Indien op de factuur verwijderde bronnen zijn vermeld die niet in aanmerking komen voor de subsidie (bijvoorbeeld gevels, wanden, dakbeschot of losliggend materiaal) dan dienen het aantal verwijderde m² gespecificeerd te worden vermeld op de factuur. Daarnaast moeten verwijderde asbesthoudende nokstukken of windveren van strekkende meters worden omgerekend naar m² om voor subsidie in aanmerking te komen. Het is belangrijk dat de factuur voorzien is van deze gegevens. Als de factuur niet voldoet aan de vereiste gegevens dan wordt de aanvraag niet in behandeling genomen.

- U vraagt de subsidie uiterlijk 6 maanden na de uitvoering van de verwijdering van het asbestdak aan. De indieningstermijn gaat in vanaf de inspectiedatum die is opgenomen op het vrijgavecertificaat van de sanering van het asbestdak.
- Uitbetaling van de subsidie vindt alleen plaats op uw bankrekeningnummer.
- Per adres bedraagt de subsidie maximaal € 25.000.
- Per adres (straatnaam + huisnummer met evt. toevoeging) dient u een aanvraag in te dienen. Het is niet mogelijk om voor meerdere adressen tegelijk één subsidieaanvraag in te dienen.

NOTE:

U mag zelf als particulier 35m² asbestbeplating verwijderen. Echter alleen als het hechtgebonden plaatmateriaal betreft en als het geschroefd is. U komt dan echter niet in aanmerking voor subsidie.

Budget

Het totale subsidiebudget van 75 miljoen euro is al overschreden! U kunt nog wel een aanvraag indienen, maar of deze aanvragen nog worden gehonoreerd is nu niet bekend. Houdt u hier rekening mee!

Duurzame oplossingen

Mocht u nadenken over de aanschaf van zonnepanelen die u op het dak van de stal/schuur wilt leggen dan is het slim om asbestverwijdering en het plaatsen van zonnepanelen te combineren. U kunt hier namelijk tot € 9,00 per m² voor krijgen.

Ondanks dat de landelijke subsidiepot leeg is, zijn er nog op relatief op veel bedrijven asbest houdende daken. Op meerdere bedrijven zien we dat de financiële armslag ontbreekt om op korte termijn het asbest te saneren en/of vervangen. Daarnaast zal het voor een aantal ook lastig worden om dit voor 2025 gerealiseerd te krijgen. Voor bedrijven met aardig wat dakoppervlakte zijn er nog wel andere mogelijkheden om tijdig het asbest te saneren.

Een bedrijf met een dakoppervlakte vanaf 1500 m² kan de plaatsing van zonnepanelen in overweging nemen. Om dit te financieren kan een SDE-subsidie aangevraagd worden voor een duurzame investering. Na toekenning van de SDE-aanvraag, zijn er mogelijkheden om het dak ter beschikking te stellen aan een zonnepanelenexploitant of dakhuurder.

Met de exploitatie van een grootschalig zonnepanelensysteem wordt een rendement behaald waarmee de financiering van asbestsanering voor een (groot) gedeelte kan worden gedekt. Doordat er voor minimaal 15 jaar inkomsten uit de zonnepanelen gegenereerd worden, is er ruimte om deze mee te financieren. De zonnepanelen leveren een constante inkomstenstroom op.”

Deze optie moet wel goed per bedrijfssituatie doorgerekend worden. De financieringsmogelijkheden hangen onder andere af van het benutbaar dakoppervlak, het aantal vierkante meter asbest houdende daken, de kosten van een stroomaansluiting etc. “Een rendementsberekening maakt inzichtelijk hoeveel kosten voor asbest er meegenomen kunnen worden en hoeveel dakhuur vergoeding er dan nog overblijft. Zeker in combinatie met het saneren van het asbest wil je dit goed duidelijk hebben. Op basis van de berekening kan de juiste SDE aangevraagd worden. Advies is om de SDE altijd in eigen beheer en op eigen naam aan te vragen alvorens met partijen in zee te gaan. Hiermee behoud je de onderhandelingspositie richting dakhuurders. Het is belangrijk daar nu goed over na te denken, want voor je het weet is het 2024.”

Op een dak van 1500 m², kunnen circa 880 panelen geplaatst worden, welke gemiddeld circa 230.000 kWh op kunnen wekken op jaarbasis. Gemiddeld geeft een dergelijk project een positieve kasstroom van € 10.000 tot € 15.000. Deze kasstroom geeft ruimte om asbest mee te financieren in een dakverhuurconcept.”

Let op:

Ook hiervoor geldt dat de subsidie voor “asbest eraf en zonnepanelen erop” niet meer aan te vragen is. Of er een vervolg van deze regeling komt is op dit moment niet bekend.